

Forfatter: Helgesen, Poul

Titel: Udrag fra En christen førstis lære (1520)

Citation: Helgesen, Poul: "Skrifter af Paulus Helie 1. Bind / ved Marius Kristensen. - 1932 Udgivet af Det Danske Sprog- og Litteraturselskab", i Helgesen, Poul: *Skrifter af Paulus Helie 1. Bind / ved Marius Kristensen. - 1932 Udgivet af Det Danske Sprog- og Litteraturselskab*, udg. af P. SEVERINSEN , 1932-1948, s. 52. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-helgesen01-shoot-idm140085696453072/facsimile.pdf> (tilgået 11. maj 2021)

Anvendt udgave: Skrifter af Paulus Helie 1. Bind / ved Marius Kristensen. - 1932 Udgivet af Det Danske Sprog- og Litteraturselskab

fwnd oc seeder, till at slwge meenighe mandz godz oc penninge, oc wænde dhet alt sammen till sijn fadbwr, oc dhet som de haffwe saa wbarmhærtige trængd fatige folk aff, anthen thære wbeqwemmelige wdi legoms lyst, heller grwmmelige i krij oc orloff, Oc hwilken som i saadan regementhe mest skalkhed oc swig kan, den holle de mæst aff, lligerwiis som een første han waare sijne vndersottis fiende oc icke fadher, oc dhen synes mæst at wære konghen troo, dher mæst skade tæncker folket till,

Nota Lligerwiis som een god boomand han meen at dhet ær hans gagen, naar som dhem faldher lycke till dher hanwm ære anrørindis, saa meen oc een god konge, alt thet at wære i sijn fadebwr, dher hans wndersotte beseede oc haffwe, hwilke hanwm ære saa till bwndne, at the ære redhe met liff oc hælbredhe for hanwm, oc sien met gotz oc penninge,

Ffordi da ær dhet icke wnytteligt at høre, met hwad titell Julius Pollux tegnede een nyttig konge, ffraa een tijran. strax effther gwd, [33b] da sætte han een konge, fordi han bør at wære gwd allsom ligesth, oc dog at danske maall kan neppelige følic ejjedommen, baade i latineen oc i gretschin, dog will ieg ganghet dhet næste jeg kan saa at thet kan forstaas, som her effther følic kallede han een konge, oc met desse effther screffine naffen ærede han hanwm saa siendis,

Nota Ffader: mild: tækkelig: miskwndelig: forsynlig: rætwiis: mandelig: from i sind. frij. oc dhen som penninghe forsmoor, icke hans løse begæring wndergiffwen, som ær herre offwer seg selff, oc offwer

En cristenen førstis lære

53

legoms lyst, dhen som haffwer eeth goth skæll, oc
ær skarp oc redelig i dom, som ær atwogtig oc wel
forfarin, klog i raad, oc rætferdig, ædrwg oc møghet
actindis gudz loff, oc tiæniste, oc menniskins gagen,
5 som ær stadig oc fasth, for wdhen falsk oc swig, oc
altid tænkindis dheth som mærkeligt ær, som ær ag-
ted i sijne gerninger, ær fornwftig oc klog i møghen
haandell, oc winskibelig i hans wndersottis rege-
menthe, æn god beskermere, reedeboon til welger-
10 ning, oc seen til hæffen, wiis. stadig. oc wkrænelig
i sijne gernin[34a]gher, møghet beqwem till ræt-
færdighed, altid aktendis dheth som sies om kongher,
at the skwille altiit wære som een wejjskaall, som ær
god, oc snar at komme i tall met, oc lystig i om-
15 gængilse, dheth ganglig som wele tale met han-
nwm. barmhertig oc reedeboon till at rame dheris
bæste som hanwm ære lydighe, dhen som haffwer
sijne swæne kær, oc stridher mandelige. naar dheth
bøør seg, oc ær dog icke orlog begærindis, dhen
20 som ælsker freed. oc gør sin fljød dher till, at han
kan forbædre sijne wndersottis seedher, dhen som
kan rættelighe bethee een konge oc een leedsaghere,
dhen som kan sætte een god oc een salig log, dhen
som ær fød til at forskylle got aff hwer mand i dheth
25 han ær gwdz beelede, Mange andre hederlige tin-
gest bekomme een konge, som kwnne wdlæggis
met een heell tale, dog de kwnne icke sies met be-
synderlig ord, Effther dhi at een hedniske mesther
han beescreff een hedning saadant eet konge bec-
30 lede faare, hwor dant kan tw tæncke at een cristenen
mæsthere bøør at bescriffwe een cristenen konge,